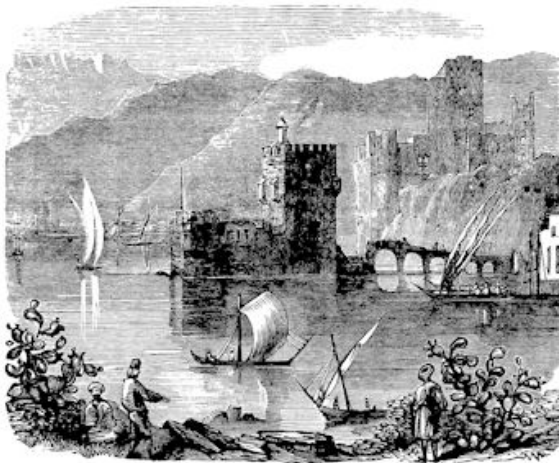

CHILLON.

Het was een prachtige morgen in het begin der maand Augustus; de zon steeg op aan een wolkenlozen gezigt-einder, en deed de talloze dauwdruppels, die aan ieder grasscheutje en aan iedere bloem hingen, als zoo vele diamanten glinsteren. Reeds zeer vroeg waren wij opgestaan, met het doel om van Montreux naar Chillon te wandelen, en aldus den heerlijken zomermorgen zooveel mogelijk te genieten; de weg was heerlijk, langs het prachtige blauwe meer van Genève, waarin de heldere zonnestralen weerkaatst werden, en waarop een aantal kleine sierlijke bootjes te zien waren, wier witte zeilen zich in het diepe blauwe meer afspiegelde, of die, door de geoevende hand der zwitsersche roeijers in beweging gebracht, met vogelsnelheid voortgleed. Overal langs den weg zagen wij wijngaarden, wier zwellende vruchten een rijken oogst voorspelden, ja die zelfs reeds op sommige, meer aan de middagzon blootgestelde plaatsen, rijpe vruchten droegen. Van tijd tot tijd kwamen wij aan een eenvoudige, maar toch, door de bijzondere bouwde, zoo schilderachtig zwitsersche huisje, dat half tegen de bergen geleund, er als het ware een deel van scheen uit te maken; en dan die prachtige bergen in het verschiet, waarop het oog steeds met nieuwe bewondering blijft staren, en die men nimmer moede kan worden; altijd toch hebben zij hunne eigenaardige bekoorlijkheid, hetzij men ze beschouwt in volle zomerpracht, als overgoten met licht en zonneschijn, hetzij men ze ziet omkransd met wolken, die soms als danne nevelen om hen zweven, of als zware donkere massa's om den top blijven hangen, en allerlei fantastische gedaanten aannemen. Ja, schoon is de natuur, schoon zelfs op het eenvoudigste plekje dezer aarde, voor hem die de heerlijkheid der schepping zelfs in het kleinste bloempje bewondert, en den Schepper ook in zijne werken weet lief te hebben en te verheerlijken. Maar meer dan schoon, ja hartverheffend is zij in het prachtige Zwitserland, waar men als bij iedere schrede nieuwe heerlijkheden ziet, en waar men telkens met den Psalmlichter moet uitroepen: »Hoe heerlijk, o Heer, zijn uwe werken!»

Onder zulke gesprekken en opmerkingen bereikten wij het oude kasteel Chillon. Het is geheel in het meer gevestigd en slechts door eene smalle brug aan den weg verbonden; het werd reeds in de 9de eeuw gesticht en in 1234 door Peter van Savoye tot zijne verblijfplaats ingericht; het is nog niet veel vervallen, ofschoon het de sporen van groote ouderdom draagt; de kamers zijn zeer onregelmatig gebouwd; men wees ons de kamer aan van den hertog, alsmede die der hertogin, de folterkamer, waar de arme gevangenen gepijnigd, ja soms verbrand werden; aan een der aanwezige palen ziet men nog groote brandplekken, waar de ongelukkige Bonnivad, even als zoovele anderen, door het vuur gepijnigd werden. Het hart kromp mij bij het zien van dit alles; van hoevele traanen en

zuchten zullen die oude muren getuigen zijn geweest; konden zij ons eens vertellen wat zij onder hun bereik hadden zien gebeuren, voorzeker zouden wij er nog menige nuttige les uit kunnen leeren! Verder zagen wij ook nog de kapel, die met den bruinen en vrij goed gesneden predikstoel en evenzoo bewerkte banken nog zeer goed onderhouden is. Ook de vroegere gehoorzaal bestaat nog, het is een ruim vierkant vertrek, dat thans dient tot eene verzameling van allerlei door de Zwitsers in den oorlog veroverde vaandels, alsmede van die, welke belangrijke veldtogten hebben mede gemaakt en veilig zijn teruggebracht. Aan het einde der zaal is eene trophée opgericht, zamengesteld uit verschillende vaandels, waaronder de volgende regelen staan:

Liberté et Patrie.
Ces mots sacrés liberté et patrie,
Notre écusson les rappelle à chacun,
Et du drapeau de l'Helvétie
La croix blanche à son tour nous érie:
Un pour tous, et tous pour un.

Die regelen lezende, dacht ik: zou dat witte kruis voor ons niet nog een ander zinnebeeld kunnen zijn, wel is waar in een anderen zin dan de Zwitsers met die regelen bedoelen en daarmede te kennen willen geven, dat in tijd van nood de verschillende provinciën elkaar altijd bijstaan, en dus, om zoo te zeggen, en gelijk de laatste regel zoo juist uitdrukt: »Eén gewest voor allen en allen voor één;» maar zou dat kruis niet nog iets beters aan ons hart kunnen zeggen, namelijk dit: dat de Heer, die voor ons gestorven is, en als de Eenige alles voor ons geleden en dragend heeft, opdat wij met God verzoend zouden worden, zou Hij niet kunnen en mogen verwachten dat wij allen dan ook voor Hem willen leven? O! mogt dit toch zoo zijn, en meer en meer zoo worden, dat de Heer in de herten zijner gemeente een tempel vond, die Hem geheel was toegewijd.

Hieraan zagen wij nog den kuil, waarin de arme gevangenen eenige trappen werden afgevoerd, en vervolgens in het meer geworpen; wederom eene zeer treurige gedachte, maar ook tevens eene opwekking tot dankbaarheid, dat wij thans in eenen tijd leven, waarin al die wreedheden hebben opgehouden, en het gezegende Christendom zooveel zachtere zeden heeft ingevoerd. Mogt maar altijd de erkentelijkheid voor de vele weldaden, die wij genieten, levendig in ons hart zijn, maar ons tevens bewaren voor die lusteloosheid en traagheid, die helaas! ook zoozeer aan onze eeuw eigen is, en die zeer ten onrechte soms den naam van verdraagzaamheid heeft verkregen, ofschoon zij niets anders is dan eene verderfelijke gemakzucht, zoo geheel den waren Christen onwaardig.

ANNA.

VOOR DEN ONDERWIJZER.

MAART. — VIERDE WEEK.

Kruisiging van Jezus. Matth. 27: 31—49.

Vs. 31. Hier wordt de Heer Jezus »buiten de legerplaats' geleid om gedood te worden. Hebr. 13: 12. Hij torsch zelf het kruis, gelijk eenmaal Izak het hout, waarop hij zou geofferd worden. Hij die zijne discipelen roept om het kruis op zich te

nemen en Hem te volgen, droeg het zelf het eerst en het zwaarst.

Vs. 32. Simon van Cyrene droeg den smaad des Heeren, misschien onwillig. Toch welke eer werd hem daardoor beschoren!

Vs. 33. Golgotha. Hoofdschedelplaats. Misschien om de overeenkomst van den heuvel met eens menschen hoofdschedel, misschien omdat zij als executieplaats van misdadigers met beenderen, kneukels en hoofdschedels overdekt was.

Vs. 34. Edik en galle. Zie Ps. 69: 22. Edik een verdoovende drank, en daarom door den Heer geweerde. Gal uit wreedheid er mede gemengd.

Vs. 35. Kruisiging. De gewone straf bij de Romeinen voor slaven. Opmerkelijke en betekenisvolle beschikking Gods, dat de Heiland, juist ten gevolge der romeinse overheersching, aan het kruis zou sterven, daar toch de doodstraf bij de Joden die der steening was. Maar hoe zou dan het woord van David vervuld worden: »Zij hebben mijne handen en voeten doorgraven?» (Ps. 22: 17.) Woorden zoo blijkbaar op den Messias doelende, daar toch David ze nimmer van zichzelf kon gesproken hebben. Daarenboven de dood des kruises was meer dan elke andere verachtelijk.

De gehangene hing als een vervloekte tusschen hemel en aarde, van beide uitgeworpen. »Een opgehangene is Gode een vloek.» (Deut. 21: 23.) Alzoo moest Hij sterven, die om ons te verlossen van den vloek der wet, een vloek geworden is voor ons.

Vs. 35 en 36. Merkwaardige vervulling van de letter der profete.

Vs. 37. Het was de gewoonte om de misdaad des veroordeelden op schrift te stellen en boven zijn hoofd aan het kruis te hechten. Pilatus, zeker niet zonder bedoeling om de Joden te grieven, liet dit opschrift boven den Heer plaatsen en, gelijk zoo dikwijls 's Heeren vijanden deden, gaf daardoor juist een heerlijk getuigenis voor den Heer. Hij is de koning der Joden, zelfs waar zij Hem verworpen, en zal eens als zoodanig door hen worden erkend.

Vs. 38. Twee moordenaars, twee roovers.

Zie Jes. 53: 12. Hij is met de overtreders geteld. In het hebreuwsch staat de dualis, het tweetal, en moet alzoo vertaald worden: Hij is met twee overtreders gerekend.

Vergelijk Lukas 23: 39—44. Slechts een van hen bespotten den Heer. Het is onannemelijk en zielkundig ongelooft, dat zij eerst beiden den Heer zouden gehoord hebben, en daarna de een, tot inkeer gekomen, den andere zou hebben berispt.

De Heer in het midden van twee boosdoeners, maakt scheiding tusschen hen, gelijk Hij nog doet en eens zichtbaar doen zal. (Matth. 25: 33.) Hij is als de wolk- en vaurkolom tusschen de legers der Egyptenaren en der Israëlieten, aan de eene zijde duisternis, aan de andere licht. Aan welke zijde staat gij?

Het kruis des Heeren Jezus is als de levensboom, voortbrengende vruchten van maand tot maand, en welks bladeren zijn tot genezing der heidenen (volkeren.)

Van dien boom mag de geloovige zeggen: »Ik zit er onder. Zijne vrucht is mijn ghemelte zoet.»

Hoe dikwijls heeft de Heer aan het kruis gesproken? Hoe volgen de kruiswoorden elkander op?

Hier wordt het Woord des Heeren aan Nikodemus vervuld: »Gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzoo moet de Zoon des menschen verhoogd worden, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.»

Voor den van zonde overtaigde is niets anders noodig dan de geloofsblink op den gekruisten Heiland, om van zijne doodelijke krankheid genezen te worden.

Als Christen in Bunyans Reize de enge poort is doorgekomen en hij het kruis aanschouwt, valt hem het pak van den rug. Dan staat hij en ziet weder op en begint te weenen en zingt:

Gezegend kruis; gezegend meer nog Hij,
Die aan het kruis gestorven is voor mij!

H.

GEORGE IV EN LORD RODEN.

Toen George IV op zekeren tijd Ierland bezocht, deed hij Lord Roden, een man van erkende godsvrucht, aanzeggen, dat hij op eenen bepaalden dag aan zijn huis zou komen ontbijten. Die dag gekomen zijnde, verscheen de koning met twee of drie edellieden aldaar. De godvreezende Lord zou juist zijne gewone huisgodsdienst beginnen. Vernomen hebbende, dat zijn hooge gast reeds gekomen was, haastte hij zich naar de voordeur, ontving hem met diepen eerbied, en leidde hem en zijn aanzienlijk gezelschap in de zijkamer. Maar nu wendde hij zich ook met bescheidene vrijmoedigheid tot zijnen Vorst, en sprak: »Uwe Majesteit zal er wel geen zin aan twijfelen, dat ik mij door dit vorstelijk bezoek hoog vereerd gevoel; maar een duren pligt, die er op mij rust jegens den Koning der koningen, heb ik heden morgen nog niet vervuld, te weten dien der huiselijke vereering van zijnen heiligen naam. Uwe Majesteit, vertrouwd ik, zal het mij niet ten kwade duiden, wanneer ik met mijne huisgenooten mij daartoe ga afzonderen.» »In het geheel niet,» was hierop 's konings edel antwoord; »doeh ik zal met u gaan.» En terstond rees hij op, volgde Roden, zette zich in het midden van dat huisgezin in een ouden armstoel neder, nam deel aan het godsdienstig gezang en gebed, en hoorde belangstellend naar de lezing van Gods Heilig Woord.

Dit voorval eert voorzeker den Lord zoewel als den koning. Het stelt ons de vaste christelijke beginselen van den eersten in treffend licht. En het geeft ons in den laatsten loffelijke hoogachting te aanschouwen voor den man van ongehuichelde, standvastige godsvrucht.